

Ko ha fakahinohino ma'ae kau 'apalai Pacific Engagement Visa (PEV):

Anga 'a ho'o teuteu ke ngaue 'i 'Aositelelia

Ko e fakahinohino ni 'oku ne kapui e ngaahi fakaikiiki mahu'inga 'a ia 'oku fiema'u 'e kinautolu kotoa 'oku nau ma'u 'a e PEV kimu'a pea nau kamata fo'ou 'enau ngaue 'i 'Aositelelia. 'Oku ne fakamatala'i atu 'a e ngaahi totonu fakalao 'o ha tokotaha ngaue pea ne 'oatu foki ha fakalukufua 'o e ngaahi me'a ke ke 'amanaki ki ai 'i ho'o 'i he 'ataakai 'o e ngaue'anga 'i 'Aositelelia ke tokonia koe ke ke lotolahi mo ongo'i mateuteu.

Ko ho'o ngaahi totonu ko ha tokotaha ngaue 'i 'Aositelelia

Ko e kotoa 'o kinautolu 'oku 'i ai 'enau Visa pea mo e kau folau ngaue mai 'oku nau ma'u 'a e totonu mo e malu'i tatau kotoa pe 'i 'Aositelelia, 'o 'ikai ha kaunga ki ai 'o 'enau tangata'i fonua pe tukunga 'o 'enau visa.

Ko ho'o totonu ko ha tokotaha nofo fonua

- 'Oku 'i ai 'a ho'o totonu ke ngaue ki ha fa'ahinga ngaue'anga, 'i ha fa'ahinga ngaue, pea 'i ha fa'ahinga feitu'u pe 'i 'Aositelelia
- Ko ho'o totonu 'i he ngaue 'oku malu'i 'i he malumalu 'o e lao 'a 'Aositelelia 'e he *Fair Work Act*
- Ngaue tu'uma'u mo taimi-kakato pe faka-taimi 'i ha ngaahi lakanga tu'upau 'osi felotoi hono taimi, 'a ia ko ha taha ia 'o e ngaahi fiema'u 'o e PEV, 'atu mo e ngaahi vahenga tanaki hange ko e livi puke pe tauhi, pea mo e vahenga malolo fakata'u.

Fakamatala'i 'a ho'o visa ki he ngaue'anga.

Ko e PEV ko ha polokalama fo'ou, 'uhinga 'e 'i ai pe ha ngaahi ngaue'anga 'oku te'eki ke nau maheni mo hono natula. Mahalo pe na'a fiema'u ke ke fakamatala'i kiate kinautolu, 'i he taimi te nau foaki atu ai, 'oku ke ma'u pe 'a e totonu ngaue tatau mo ha tokotaha nofo fonua.

Ko e Sevesi Tokoni Kumi Ngaue 'a e PEV te nau lava 'o tokoni ki hono fakamatala'i 'a e polokalama ni ki he ngaue'anga ma'au.

Me'a ke ke fai kapau 'e te ke fetaulaki mo ha palopalema 'i he ngaue

Ko e 'Ompatimeni Vahevahe taau 'a 'Aositelelia **Fair Work Ombudsman** (FWO) ko ha 'eiseni 'a e pule'anga 'a ia 'oku nau 'atu ha ngaahi fale'i ta'etotongi, ako'i mo tokoni ki he kau ngaue kotoa pe ke nau mahino'i kakato 'a 'enau ngaahi totonu 'i he ngaue'anga.

Kapau leva te ke ongo'i 'oku 'ikai ke faka'apa'apa'i 'e ha ngaue'anga 'a ho'o ngaahi totonu pe 'oku ne maumau'i 'a e ngaahi tukunga ngaue'anga fakalao, te ke lava 'o telefoni ki he FWO ki ha fale'i mo ha tokoni ta'etotongi.

Kapau 'oku 'i ai ha'o ngaahi fehu'i fekau'aki mo ho'o vahe pea mo ha ngaahi vahenga kehe, te ke lava:

- Telefoni ki he FWO 'i he 13 13 94 (te ke lava 'o ma'u ha fakatonulea ta'etotongi 'i ha'o 'uluaki ta ki he Translating and Interpreting Service (TIS) on 13 14 50)
- Lesisita 'i he **My account** ke ke lava 'o 'eke ha'o fehu'i 'i ha'o fakafonu ha foomu 'onilaine
- Fika'i 'a ho'o vahe pea mo ho'o vahe livi 'o ngaue'aki 'a e me'angaue 'Pay and Conditions Tool: calculate.fairwork.gov.au
- 'E 'ikai ke tautea koe 'i he ngaue pe kaniseli ai 'a ho'o visa 'i ha'o fetu'utaki ki he FWO.

Ki ha toe ngaahi fakamatala lahi ange, 'alu ki he uepisaiti 'a e FWO's 'i he: fairwork.gov.au/migrantworkers

Te ke lava pe foki 'o mamata he ngaahi vitio 'a e FWO's 'i ho'o lea ke tokoni kiate koe ke ke mahino'i 'a e ngaahi totonu 'i he ngaue'anga pea mo ho'o ngaahi vahenga makehe: [fairwork.gov.au/language-help/language-storyboards](https://www.fairwork.gov.au/language-help/language-storyboards)

Ki ha toe ngaahi fakamatala lahi ange ki ha'o kamata 'o ha'o ngaue fo'ou, 'oku ke lava ke fakakakato 'a e koosi 'onilaine 'a e FWO's 'i he: [fairwork.gov.au/tools-and-resources/online-learning-centre/starting-a-new-job](https://www.fairwork.gov.au/tools-and-resources/online-learning-centre/starting-a-new-job)

Mahino'i 'o e ngaahi 'ataakai 'i he ngaue'anga mo hono ngaahi ha'aha'a

Ko e ngaahi ngaue'anga 'i 'Aositelelia 'e malava pe ia ke fu'u kehekehe 'aupito mei he ngaahi ngaue'anga ko ia 'i he Pasifiki mo Timoa-Lesite.

Ko ho'o mahino'i ko ia 'o e ngaahi faikehekehe 'e tokoni ia kiate koe ke lava lelei pe 'o fai 'a ho'o ngaue mo langa hake hao va fengau'e'aki lelei mo e kaunga ngaue pea mo ho'o kau supavaisa.

Fetu'utaki Hangatonu

- 'Oku ki'i lahi ange 'a e ngaue'aki 'i 'Aositelelia 'a e fetu'utaki hangatonu 'i he ngaue'anga 'i he Pasifiki
- 'Oku anga maheni pe ia ke 'eke ha ngaahi fehu'i, fakama'ala'ala ha ngaahi tu'utu'uni, pe ko ha'o fakahoko ki ho'o kau supavaisa ha me'a 'oku ke hoha'a ki ai
- Ko 'ete lea hake 'oku lau ia ko e mateaki 'o 'ikai ko ha 'ulungaanga ta'efaka'apa'apa ki he kau ma'u mafai
- 'Oku anga maheni pe 'i he ngaue'anga ke ngaue'aki 'a e ngaahi lea angamaheni, 'o a'u pe ki ha'o talanoa ki he kau pule.

Kole ki ha tokoni

- 'Oku 'amanaki pe 'a ho'o kau pule ngaue 'i 'Aositelelia ni ke mou lea hake 'o fakafehu'i 'o kapau 'oku 'i ai ha me'a 'oku ta'emahino
- Ko 'ete pehe ko ia "I don't know" ('ikai keu 'ilo) pe "I need help" (Kou fiema'u ha tokoni) 'oku mahino 'aupito pea 'oku ne fakahaa'i ai 'a e fai mo'oni
- Ko e 'ikai koia ke ke 'eke fehu'i lolotonga 'oku ke fihi mo ta'emahino 'e fakatonulea leva ia 'e ho'o kau pule ko e fakatupu fihi.

Fengau'e'aki mo e kau pule

- 'Oku fa'a anga faingofua pe 'a e kau pule ngaue pea na'u 'amanaki pe ki ha'amou fa'a feohi potalanoa
- Ko e kau supavaisa foki 'oku nau 'i ai ke poupou kiate koe pea mo 'atu 'a e ngaahi tu'utu'uni
- Ko ha fetalanoa'aki taautaha mo ho'o kau pule ngaue ko ha konga nomolo pe ia 'o e ngaue
- au pule ngaue lolotonga 'o e ngaahi malolo ko ha konga anga meheni pe ia 'o e ngaue'anga pea 'oku faka'ofa'ofa pe ia.

Tauhi taimi

- 'oku 'i ai pe 'a e 'amanaki 'i 'Aositelelia ke ke tauhi mai 'a e taimi ngaue pe ko ha'o toe ki'i vave ange
- 'Oku anga maheni foki ke ke telefoni ki ho'o supavaisa 'o kapau te ke tomui ki he ngaue Ko e tomui ki he ngaue 'oku 'ikai ke fa'a tali lelei ia 'i 'Aositelelia tukukehe kapau ne tupu mei ha fa'ahinga 'uhinga 'a ia 'oku 'ikai te ke mapule'i, 'o hange ko ha tomui koe'uhi ko e tuai 'a e me'alele. papiliki.

'Oku fai ma'u pe 'e he Sevesi Tokoni Kumi Ngaue 'a e PEV ha ngaahi uepinaa 'a ia 'oku fai ai 'a hono talanoa'i 'o e ngaahi natula mo e ha'aha'a 'i he ngaue'anga 'o toe fakaikiiki ange. Ma'u ha toe ngaahi fakamatala lahi ange ki he PEV Employment Support Service 'i he [pev.gov.au](https://www.pev.gov.au)

'i he 'emau uepisaiti, te ke lava pe ke toe fekumi ki ha toe ngaahi fakamatala, pea kau ki ai 'a e tohi fakamatala ngaue'anga pea mo e temipeleti 'o ha lesiume. Te ke toe lava foki ke ke fakahu ho hinga ke kau 'i he ngaahi fakataha fakamatala ki he ngaue 'o ke ako ai ha toe ngaahi me'a ki he kumi ngaue 'i 'Aositelelia.